

Ruben Willaert
restauratie & archeologie

Rijksweg (Wielsbeke, West-Vlaanderen)

Projectcode: 2016J156

Oktober 2016

ARCHEOLOGIENOTA

DEEL 2: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

(voorafgaand: verslag van resultaten bureauonderzoek en verslag van resultaten proefsleuvenonderzoek)

Colofon

Ruben Willaert bvba
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteurs: Hannes Van Crombrugge, Janiek De Gryse

© Ruben Willaert bvba, Sint-Michiels-Brugge, 2016

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert bvba.

Ruben Willaert bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

Deel 2: Programma van maatregelen	4
2.1 Administratieve gegevens	4
2.2 Synthese	5
2.3 Gemotiveerd advies	7
2.4 Conclusie	8
Deel 3: Bibliografie.....	9

FIGURENLIJST (2016J156)

Figuur 1: Aanduiding onderzoeksgebied op de GRB- kaart (bron: Geopunt)	5
Figuur 2: Huidige toestand van het terrein	6
Figuur 3: thematische kaart van het proefsleuvenonderzoek.	8

TABELLENLIJST (2016J156)

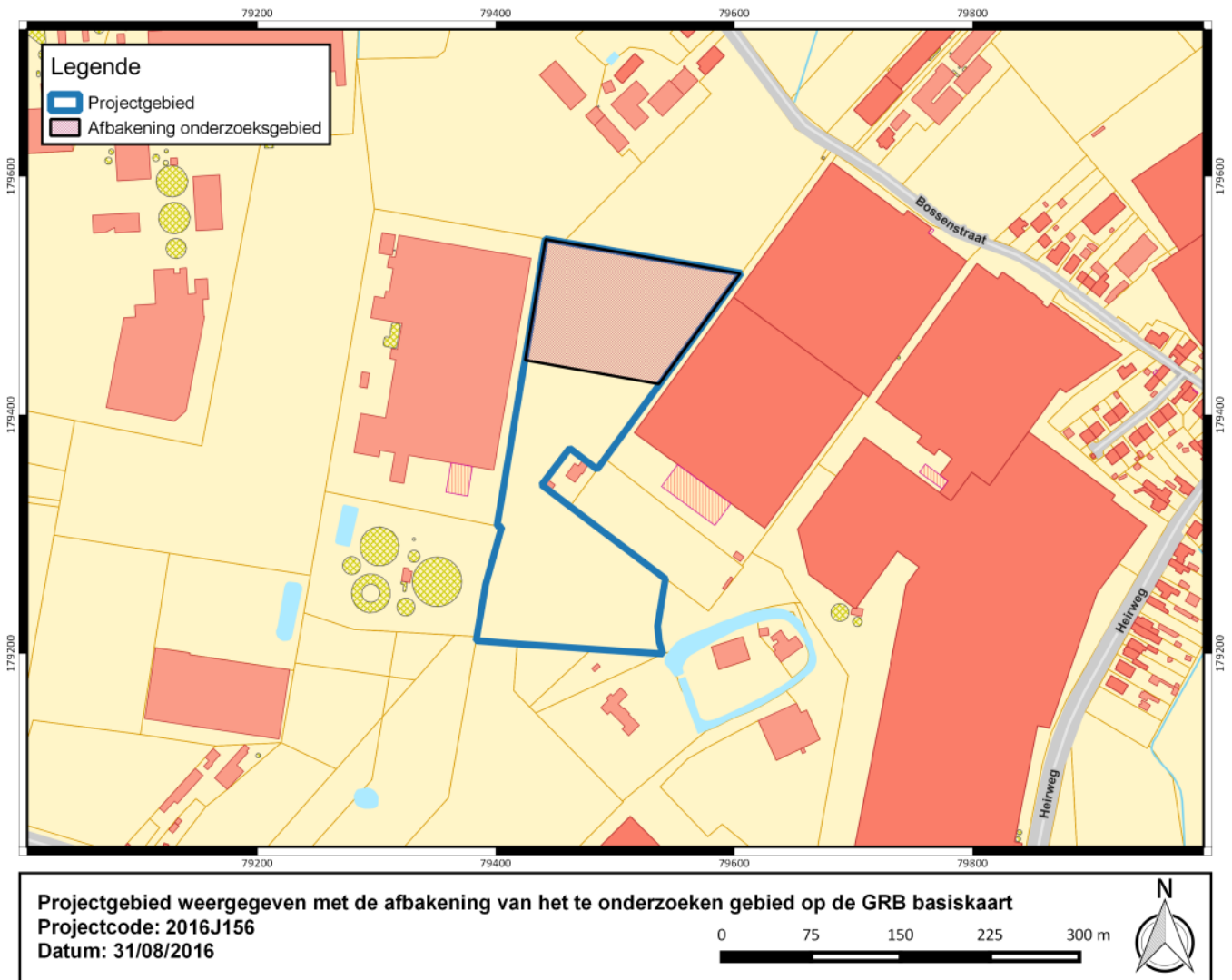
Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.4

Deel 2: Programma van maatregelen

2.1 Administratieve gegevens

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) Projectcode	2016J156	
b) Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan	/	
c) De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog	OE/ERK/Archeoloog/2015/00043	
d) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	West-Vlaanderen
	Gemeente	Wielsbeke
	Deelgemeente	/
	Postcode	8710
	Adres	Rijksweg 442
	Toponiem	Rijksweg
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	Xmin = 78854 Ymin = 178610 Xmax = 80405 Ymax = 179687
e) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Wielsbeke afd.1 sectie A nrs. 59R Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.	

Figuur 1: Aanduiding onderzoeksgebied op de GRB- kaart (bron: Geopunt)

2.2 Synthese

De initiatiefnemer wenst het bestaande bedrijf uit te breiden door een nieuw productiegebouw te realiseren. Het industriegebouw heeft een oppervlakte van $144,82 \text{ m} \times 40,00 \text{ m} = 5\,792,80 \text{ m}^2$ met het plat dak gelegen op 12,10 m hoogte. Een kleiner gebouw wordt aanpalend aan de noordzijde voorzien met een oppervlakte van $85 \text{ m} \times 16 \text{ m} = 1\,360 \text{ m}^2$ met het plat dak op 12 m hoogte behalve ter hoogte van de compoundtoren waar het gebouw 17,2 m hoog zal zijn. Aan de noordzijde worden ook in openlucht een rij silo's voorzien die ca. 19 m hoog zijn.

Het onderzoeksgebied bestaat uit een vlakke weidegrond dat zich tussen twee reeds bestaande loodsen bevindt. Op historische kaarten werd hier nooit bebouwing aangeduid. Op luchtfoto's genomen tussen 2005 – 2007 is te zien dat dit terrein deels werd gebruikt als stortplaats voor bouwafval.

Figuur 2: Huidige toestand van het terrein

Het projectgebied is gelegen in het zuidelijk deel van de Vlaamse Vallei met vooral haar uitloper in het brede Leiedal. De hoogte varieert tussen 7 m TAW in de alluviale vlakke van de Leie en 17 m TAW op de hoogste ruggen in de omgeving van Oostrozebeke. Het gebied situeert zich in de Formatie van Kortrijk. Deze formatie bestaat hoofdzakelijk uit mariene kleiige sedimenten die weinig macrofossielen bevatten en is de eerste afgezette formatie van het Vroeg-Eoceen (54,8 Ma – 49,0 Ma). Er zijn vijf bodemtypes aanwezig op het terrein. Het eerste type is een matig natte licht zandleembodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont (**Pdc**).

De bouwlaag van dit bodemtype is zeer donker grijsbruin en humusrijk. Vanaf 30 cm diepte is het materiaal bruin tot bleekbruin en komen roestverschijnselen voor vanaf 40 tot 60 cm. De sterk verbrokkelde textuur B begint tussen 60 en 80 cm. Vaak is de klei aanrijkingshorizont bijna verdwenen en worden ijzerconcreties aangetroffen.

Het projectgebied wordt momenteel gebruikt als weiland. Er zijn geen aanwijzingen dat het bodemarchief in het verleden verstoord werd, behalve eventuele landbouwactiviteiten die mogelijks de bovenste laag hebben geroerd.

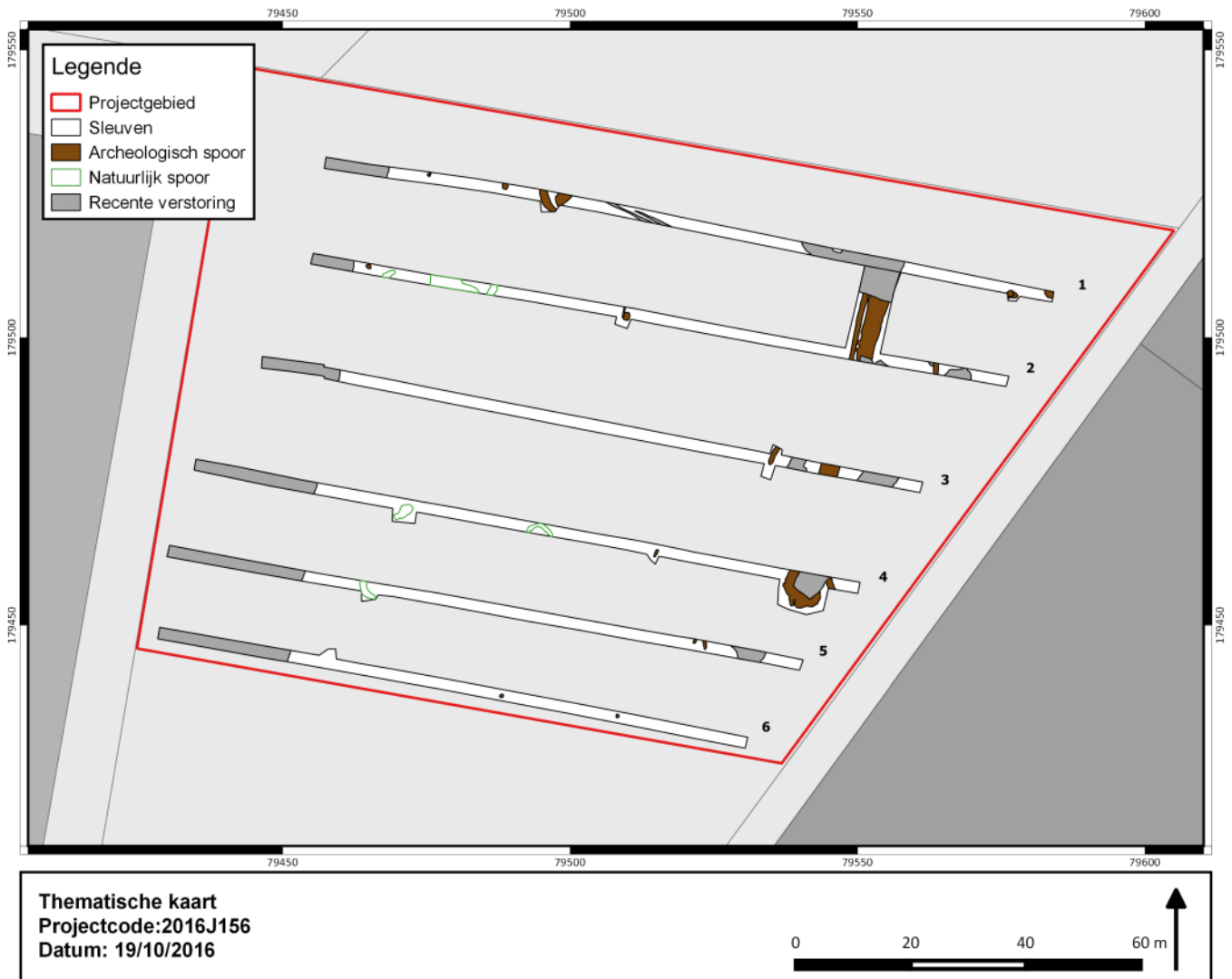
De CAI toont in de buurt van het projectgebied sporen gaande van Romeinse tijd tot volle middeleeuwen, alsook enkele circulaire grafstructuren.

2.3 Gemotiveerd advies

Door middel van een bureauonderzoek met daaraan gekoppeld proefsleuvenonderzoek is getracht om het archeologisch potentieel van dit terrein te achterhalen. De belangrijkste vaststelling van deze laatste ingreep is, dat er zich geen kwetsbare archeologische entiteiten bevinden op dit terrein.

Tijdens het proefsleuvenonderzoek konden de gevolgen van nivelleringswerken opgemerkt worden. Dit in de vorm van ophogingspakketten in het westelijk deel van het terrein. Ook het ondiepe voorkomen van de C horizont centraal in het onderzoeksgebied wees hierop. Ondanks deze verstoringen was het archeologische vlak nog steeds leesbaar. De aangetroffen sporen (n=27) hebben een twijfelachtige aard, van natuurlijk tot recente verstoringen (19). Slechts 8 sporen zijn met zekerheid antropogeen te noemen.

Door dit lage percentage aan menselijke sporen kan geconcludeerd worden dat een vervolgonderzoek niet aangeraden is. De financiële kost die verder onderzoek met zich mee zou brengen, kan niet in verhouding staan tot de eventuele kenniswinst dat een archeologisch onderzoek zou opleveren. Hoewel verder onderzoek altijd zinvol kan zijn, zou dit, in geval van een positief resultaat, slechts in zeer beperkte mate een meerwaarde zijn voor het archeologisch inzicht in de omgeving.

Figuur 3: thematische kaart van het proefsleuvenonderzoek.

Op basis van dit proefsleuvenonderzoek konden een aantal vaststellingen gedaan worden. De eerste heeft te maken met de gebruiksgeschiedenis van dit terrein. Daarbij zijn de ophogingspakketten in het westen van de sleuven samen met het ondiep voorkomen van de C horizon aanwijzingen voor relatief recente nivelleringswerken.

Zowel in het archeologisch vlak als op luchtfoto's is te zien dat de oostkant van dit terrein werd gebruikt als stockage voor bouwafval in de periode tussen 2005 en 2007.

Een derde vaststelling betreft de aard van de archeologische sporen. Van het totale aantal sporen (n=27) zijn er slechts 8 met een antropogeen karakter. De overige sporen (n=19) zijn natuurlijk of recent van aard. Het onderzoek kon ook besluiten dat deze sporen geen deel uitmaken van kwetsbare archeologische entiteiten zoals nederzettingssporen of funeraire elementen. Een vervolgonderzoek lijkt in dat opzicht niet aan te raden.

2.4 Conclusie

In het kader van geplande werkzaamheden die het bodemarchief bedreigen werd voor projectgebied Wielsbeke Rijksweg een bureauonderzoek en proefsleuvenonderzoek uitgevoerd. De resultaten van het proefsleuvenonderzoek hebben uitgewezen dat verdere onderzoeksdaden hier niet aangewezen zijn.

Deel 3: Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2016

AGIV

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt

Van Ranst, E. & Sys, C. 2000. Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen. Universiteit Gent.

De Moor, G. 1997. Toelichting bij de Quartairgeologische Kaart, kaartblad 21 – Tielt. Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap afdeling Natuurlijke Rijkdommen en Energie.

De Moor, G. 1963. Bijdrage tot de kennis van de fysische landschapsvorming in Binnen – Vlaanderen. Tijdschr. Belg. Ver. Aardr. Stud., 32, p. 329-443.

De Moor, G en Hyse, I. 1974. Lithostratigrafie van de kwartaire afzettingen in de overgangszone tussen de Kustvlakte en de Vlaamse Vallei in Noordwest-België. Natuurwet. Tijdschr. 56, 85-109.

Lootens, M. 1976. Bijdrage tot de kennis van de geomorfologie van het Mandel-Leie gebied. Doctor. Proefschrift, RUG, fac. Wetensch. 143 p., 1 vol. bijl.

Jehs D. en G. Noens 2005: Interimrapport van de veldprospecties 2004/2005 in Oostrozebeke (W.-VI.). Lithisch materiaal, in: Notae Praehistoricae 25, p. 197-201.

Ryssaert C. 2014: Oostrozebeke- Ettingen. Archeologisch vooronderzoek: proefsleuvenonderzoek langs de Meulebekersteenweg en Ettingen i.o.v. VMSW, Deinze.

Bourgeois, J., Meganck, M. & Semey, J. 1998: Cirkels in het land. Een inventaris van cirkelvormig structuren in de provincies Oost- en West-Vlaanderen, II, Archeologische Inventaris Vlaanderen. Buitengewone reeks 5, Gent, p.96

Wuyts F., Windey S., 2015. *Wielsbeke, Maurissenstraat. Rapportage archeologisch proefsleuvenonderzoek*. GATE-rapport 85.